

27. møde

Onsdag den 1. december 1982 kl. 13.00

Dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Forespørgsel nr. F 5:*

Forespørgsel til socialministeren [om opfyldelse af folketingsbeslutning nr. B 33 af 25. maj 1982 om invalidepension].

Af Birthe Hansen (SF) m. fl.

3) *Første behandling af beslutningsforslag nr. B 25:*

Forslag til folketingsbeslutning om genoptagelse af sagsbehandlingen af tildelte laveste invalidepensioner i perioden 25. maj–1. oktober 1982.

Af Erik B. Smith (S) m. fl.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Medlemmer af folketinget Glistrup (FP), Glensgård (FP), Askjær Jørgensen (FP), Knud Lind (FP) og Tang Sørensen (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om udvidet yringsfrihed for offentligt ansatte.

(Lovforslag nr. L 75).

Medlemmer af folketinget Glistrup (FP), Askjær Jørgensen (FP) og Knud Lind (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Afkriminalisering af simpel uagtsomhed).

(Lovforslag nr. L 77).

Skriftlig fremsættelse af forslag:**Glistrup (FP):**

Under henvisning til lovforslagets tekst og bemærkningerne hertil tillader jeg mig som ordfører for forslagsstillerne herved at fremsætte:

Forslag til lov om udvidet yringsfrihed for offentligt ansatte.

(Lovforslag nr. L 75).

Glistrup (FP):

Under henvisning til lovforslagets tekst og bemærkningerne hertil tillader jeg mig som ordfører for forslagsstillerne herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Afkriminalisering af simpel uagtsomhed).

(Lovforslag nr. L 77).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:**Spm. nr. S 236**

1) Til *ministeren for offentlige arbejder* af:

Camre (S):

»Med hvilken begrundelse vil ministeriet for offentlige arbejder blande sig i Københavns kommunes projekt for sikring af vejsvinget Valby Langgade–Pile Allé ved Carlsbergbryggerierne?«

Skriftlig begrundelse

Der er igennem flere år sket en række færdselsulykker i det farlige vejsving Valby Langgade–Pile Allé ud for Carlsbergbryggerierne; flere af ulykkerne har været alvorlige.

Derfor har Københavns kommune nu udarbejdet et projekt til sikring af svinget. Der er tale om en helt nødvendig ændring af denne sikkerhedsmæssigt sorte plet i Københavns trafik. Arbejdet skulle være påbegyndt den 16. november 1982.

Det oplyses nu, at Carlsbergbryggerierne har fået dette projekt standset ved at klage til ministeriet for offentlige arbejder.

Carlsberg mener, at tilkørselsforholdene til bryggeriet forringes ved vejomlægningen.

[Camre]

Det er ganske uacceptabelt, hvis ministeriet vil lade hensynet til en minimal ændring af Carlsbergs tilkørselsforhold gå forud for hensynet til trafikanternes sikkerhed, og ministeren bedes derfor redegøre for, hvorfor ministeriet har givet Carlsbergs klage opsættende virkning, og tillige oplyse folketinget om, hvorledes ministeren vil sikre, at projektet kan igangsættes, inden den farlige trafik-sæson sætter ind.

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Jeg skal svare, at fremgangsmåden er ganske sædvanlig, nemlig den, at ministeriet har adgang til at blive inddraget og kan give en appel til ministeriet opsættende virkning for sagens færdiggørelse. Der er hjemmel hertil i vejlovgivningen, og det er i god overensstemmelse med den kompetence, der er tillagt ministeren for offentlige arbejder som klageinstans. Enten det er en privat grundejer, en erhvervsvirksomhed eller en offentlig myndighed, der indbringer en sådan sag, er der efter min opfattelse et rimeligt krav på, at klageadgangen må være reel og ikke gøres illusorisk derved, at de foranstaltninger, der klages over, og som i givet fald ville være at ændre, ikke sættes i værk, inden klagen er behandlet. Det er et spørgsmål om retssikkerhed.

Dermed er spørgsmålet egentlig besvaret. Men da der har været en videre udvikling i sagen, siden spørgsmålet er fremsat, synes jeg, der måske er anledning til at fortælle, at vi har foretaget en hel del af det, som klagen har givet anledning til. Det projekt, som de lokale myndigheder, Frederiksberg og Københavns kommuner og det lokale politi, er blevet enige om at udføre, har ifølge klageren, altså bryggeriet, visse genevirkninger, ikke blot af driftsmæssig art, men også for bryggeriets bestræbelser for at afvikle trafikken til og fra virksomheden på en hensynsfuld måde.

Vi har indhentet en udtalelse fra Københavns kommune og suppleret den med nærmere oplysninger om færdselsuheldene det pågældende sted og en erklæring fra ministeriets vej- og færdselssikkerhedstekniske instans, som har foretaget en besigtigelse på stedet og fremskaffet yderligere oplysninger om kørslen til og fra bryggeriet.

Jeg har i formiddags kunnet afsende et brev til Carlsberg, der indeholder den meddelelse, at projektet må anses for velbegrundet og ligger inden for rammerne af det skøn, der tilkommer en vejbestyrelse, når der skal ske en afvejning af færdselssikkerhedsmæssige og vejtekniske hensyn over for eksempelvis privatøkonomiske driftshensyn og naboretlige hensyn. Da klagen herefter er afvist, kan projektet nu altså blive sat i værk.

Camre (S):

Jeg kan på den baggrund takke trafikministeren for svaret. Jeg skal ikke på nogen måde anfægte ministerens beføjelse til at tage sig af en sag af denne art, men det vakte jo lidt uro i betragtning af, at der på stedet har været en række alvorlige ulykker. Jeg har fået statistikken fra politiet derude, og den viser, at der over det seneste tiår har været 10 lettere kvæstede, 14 alvorligt kvæstede og 1 trafikdræbt. Da begge kommuner, Frederiksberg og Københavns kommuner, var enige og politiet i begge kommuner var enig, kunne man ikke undlade at anlægge det synspunkt, at Carlsberg nok skulle kunne have fået sine eventuelle problemer klaret lidt tidligere.

På baggrund af ministerens svar kan jeg kun sige tak, fordi ministeren har været så hurtig til at afgøre sagen. Jeg tror, det vil glæde mange i området, at arbejdet nu kan sættes i gang, inden frosten går så meget i jorden, at det umuliggøres.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 260

2) Til *ministeren for offentlige arbejder* af:

Søren Hansen (S):

»Vil ministeren for at råde bod på regeringens planlagte forringelser af den kollektive trafik sikre, at intercitytogene kommer til at standse i Ringsted?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge regeringens ændringsforslag til finansloven for 1983 vil regeringens sparekrav til DSB betyde en mærkbar forringelse af vogncapaciteten på en række tog.

[Søren Hansen]

DSBs egne beregninger viser, at forringelserne først og fremmest vil ramme strækningen København-Ringsted. Der vil blive tale om overfyldte tog, der forringer mulighederne for de mange mennesker, der daglig er afhængige af den kollektive trafik.

Derfor bør intercitytogene bringes til at standse i Ringsted.

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Som svar på hr. Søren Hansens spørgsmål skal jeg oplyse, at de planlagte køreplansændringer i anledning af regeringens resultatforbedringsønsker til DSB nok indebærer, at et enkelt tog i hver retning mellem København og Nykøbing F. bortfalder, men det sker i de trafiksvage formiddagstimer. Endvidere sker der en nedsættelse af vognkapaciteten i nogle tog. Disse ændringer vil kun i meget begrænset omfang berøre passagerer til og fra Ringsted, og i den udstrækning de gør det, er det jo primært på strækningen København-Roskilde, at problemerne ligger. Det erkender jeg, men også dér er ændringerne faktisk meget små. Egentlig mangel på siddepladser vil kun forekomme i enkelte spidstimetog i myldretiden i bolig-arbejdsstedtrafikken. Mod København om morgenen, hvor der jo ikke kører intercitytog mod København, hvor presset er, vil der ske en sådan spidsbelastning og om eftermiddagen fra København, hvor intercitytogene mod Fyn og Jylland alligevel ikke kan rumme flere passagerer. De nævnte begrænsninger i DSBs køreplan kan derfor ikke kompenseres ved standsning af intercitytog i Ringsted.

I øvrigt kan jeg oplyse, at der mellem Ringsted og København på almindelige hverdage er 40 togafgange i hver retning, hvilket bl. a. betyder en afgang hver halve time i dagtimerne. I weekender er der naturligvis lidt færre afgang, afpasset efter det lavere passagerantal.

Søren Hansen (S):

Det er jo en sag af begrænset omfang. Det hele ville kunne klares på ganske få minutters stop. Det er i og for sig det, det drejer sig om. Man kunne have lyst til at citere Piet Hein, der siger: »Det er utroligt, hvad man ikke kan, hvis man af ærlig vilje ikke prøver.« Jeg har tidligere rejst spørgsmålet her,

men det har unægtelig fået en ekstraordinær aktualitet i og med de besparelser, regeringen har sat ind på dette område. Der er i hvert fald ikke helt sammenfald mellem ministerens vurderinger og DSBs vurderinger. Det er der f. eks. ikke, når ministeren siger, at der ikke er mangel på siddepladser. Det kan vi, der benytter den pågældende strækning, konstatere allerede på nuværende tidspunkt, og der vil altså blive yderligere mangel for de mennesker, der er henvist til at anvende den offentlige transport.

Besparelsen rammer altså først og fremmest de mennesker, der er afhængige af den kollektive trafik, og den vil tvinge yderligere nogle mennesker væk fra den kollektive trafik og over i biltrafikken, som vi ud fra både trafikikkerhedsmæssige synspunkter og energisynspunkter ikke er særlig interesserede i.

Jeg vil altså håbe, at man vil have det i tankerne, først og fremmest naturligvis i forbindelse med de mere langsigtede løsninger, men der kan også være grund til at tænke på det ikke bare af hensyn til de mennesker, der skal til og fra Ringsted, men også af hensyn til de mange mennesker, som er belastet af, at togene i forvejen er fyldt på strækningen Roskilde-København, og til de mennesker, der kommer sydfra.

Otto Mørch (S):

Velkommen til arbejdet igen! Jeg har fuld forståelse for det spørgsmål, hr. Søren Hansen stiller, for det er udtryk for, at også den regionale trafik lider under de vilkår, som DSB desværre har i dag. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om han ikke er bekymret for DSBs generelle situation med de bebudede nedskæringer og takstforhøjelser.

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Hr. Søren Hansen citerer Piet Hein. De stakkels digtere må jo holde til mange ting. Jeg tror, at hvis Piet Hein, som jeg håber er i bedring, fik lejlighed til at se på den ærlige vilje, som er til stede i denne sag, ville han ikke være enig i, at han bliver anført imod mig.

Jeg har ikke sagt, at der ikke er mangel på siddepladser. Jeg sagde faktisk, at ændringerne kun i meget begrænset omfang vil føre til

[Ministeren for offentlige arbejder]

mangel på siddepladser, og at det da specielt vil være i myldretiden. Jeg gjorde opmærksom på, at standsning af intercittytoget mod København om morgenen er umulig, da der ikke er et sådant tog. Så jeg er blevet lidt fejlhørt.

I øvrigt skal jeg henvise til den brevveksling, som hr. Søren Hansen, der med stor iver interesserer sig for denne sag, har ført med en af mine forgængere i embedet, ja med to forgængere. Der er også dér vist god vilje, og viljen er i den nuværende ministers tid ikke blevet ringere, kan jeg forsikre. Vi må jo så se hen til elektrificeringen og de muligheder, der kommer dér.

Til hr. Otto Mørch vil jeg dels sige tak for hans bemærkning, dels sige, at selv om det er få spørgsmål, der er på dagsordenen i dag, tror jeg ikke, at formanden vil tolerere, at jeg svarer på det meget vidtgående generelle spørgsmål. Skulle jeg svare, ville det altså være et nej, at jeg ikke mener, at der er anledning til den dybe bekymring. Det ville være et meget forenklet og derfor forkert svar, for selvfølgelig er jeg ligesom hr. Otto Mørch ked af enhver takstforhøjelse og enhver serviceindskrænkning. Men DSB vil også i det kommende år være i stand til at yde borgerne en meget fremragende service. Lad os nu passe på ikke at lave det hele til, at det er bare elendighed alt sammen. DSB fungerer godt og vil vedblive at fungere godt. I den udstrækning jeg har mulighed for at medvirke dertil, vil det ske. Men jeg håber på en anden anledning til at drøfte dette spørgsmål med hr. Otto Mørch.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 215

3) Til *ministeren for nordiske anliggender* af:

Tastesen (S):

»Vil ministeren sikre sig, at det ikke får virkninger for den nordiske pasfrihed, at vi er på vej til at acceptere en europæisk pasunion?«

Skriftlig begrundelse

På Nordisk Råds session i Helsingfors blev behandlet et medlemsforslag om en mere effektiv indsats mod narkotikamisbrug (A 616).

Ministeren var som daværende medlem af Nordisk Råd medforslagsstiller. Forslaget gik bl. a. ud på at genindføre passtempling ved rejser mellem de nordiske lande og andre lande for derved at skærpe kontrollen med persontrafikken.

Den del af forslaget blev ikke vedtaget, idet en genindførelse af restriktioner ville være meget generende for turisterne og meget ressourcekrævende.

Nu er man på vej med et forslag i EF, der trækker i modsat retning. Med sigte på på et senere tidspunkt at indføre en europæisk pasunion, skal der allerede nu ske lempelser af paskontrollen for medlemsstaternes borgere ved Fællesskabets indre grænseovergange. Der skal ikke længere foretages en systematisk kontrol, og der skal være særlige passageder, der forbeholdes medlemsstaternes borgere.

Vi opretholder en væsentlig toldkontrol af hensyn til at begrænse smugling, herunder ikke mindst narkotikasmugling. Hvis man samtidig hermed slækker på kontrollen med personer, vil der være en risiko for, at de øvrige nordiske lande vil føle sig utrygge over for den ret frie bevægelse ved Nordens grænse mod syd.

Tastesen (S):

Ministeren er jo kendt for sin varme og engagerede holdning til det nordiske samarbejde. Et af de helt gode resultater, vi har nået i det nordiske samarbejde, er den nordiske pasfrihed. Men Danmark er i den situation, at vi står med ét ben i Norden og ét ben i Europa. Det kan jo somme tider medføre, at synspunkterne ligesom går imod hinanden. I øjeblikket er der nogle bestræbelser i gang i Europa for, at vi skal have en europæisk pasunion med lettelse af persontrafikken over grænserne som følge. Mit spørgsmål drejer sig om, hvordan vi i denne sammenhæng, ikke mindst på baggrund af den holdning, som ministeren også har, sikrer, at den nordiske pasfrihed kan bevares.

Ministeren for nordiske anliggender (Chr. Christensen):

Jeg takker hr. Tastesen for de meget venlige bemærkninger angående mit engagement i det nordiske. Det problem, der er rejst her, er en sag, som vi alvorligt må overveje. Jeg

[Ministeren for nordiske anliggender]

skal indledningsvis bemærke, at vedtagelsen i 1980 i EF-Rådet om at indføre ensartede pas i EF-landene ikke i sig selv indebærer nogen lempelse i paskontrollen ved passage af EF-landenes grænser. Danmark vil derfor efter indførelsen af det nye danske pas kunne foretage samme grænsekontrol som hidtil. EF-Kommissionen har i juli 1982 forelagt et udkast til Rådsresolution vedrørende lempelse af paskontrollen for medlemsstaternes borgere ved passage af Fællesskabets indre grænseovergange. Men forslaget har endnu ikke været behandlet i EF-Rådet. Justitsministeren, under hvis område dette spørgsmål jo henhører, har oplyst, at justitsministeriet under de kommende forhandlinger om EF-Kommissionens forslag vil arbejde henimod et resultat, der er foreneligt med den nordiske paskontroloverenskomst.

For mit eget vedkommende vil jeg gerne tilføje, at jeg er fuldt opmærksom på betydningen af, at der i disse forhandlinger i EF tages de fornødne hensyn til den nordiske paskontrolaftale og dermed også til det forhold, at den danske grænsekontrol af indrejssende ved de nordiske ydergrænser også udøves på de øvrige nordiske landes vegne.

Tastesen (S):

Jeg takker ministeren for svaret. Sagen er jo den, at spørgsmålet behandles i Det europæiske Parlament for øjeblikket, som jo har en rådgivende status over for Ministerrådet. Hensigten er jo, at man skal begynde nu med at slække på personkontrollen ved grænserne. Det vil sige, at den ikke skal være så systematisk, som den har været hidtil, f. eks. kan man i lufthavne og havne indrette specielle passagedsteder for EF-borgerne. Alene denne begyndelse skaber naturligvis en usikkerhed, en uro for, at vi derved kommer til at genere det nordiske samarbejde, således at en væsentlig del af kontrollen flyttes til Øresund, når man tager til de andre nordiske lande. Jeg er glad for ministerens sidste bemærkninger, men skal de forstås således, at selv om vi er med i det europæiske samarbejde og skal lette samfærdslen mellem os, vil man intet skridt foretage, der på nogen måde kan være generende for, at vi kan bevare den nordiske pasfrihed?

Ministeren for nordiske anliggender (Chr. Christensen):

Det er rigtigt, at der er tale om en lempelse, men det er ved passagen af de indre grænseovergange mellem medlemsstaterne. Det er korrekt, som spørgeren antyder, at svaret skal forstås sådan, at det, vi arbejder for, er, at der ikke sker nogen form for ændring af den nordiske paskontroloverenskomst.

Tastesen (S):

Et kort tillægsspørgsmål: rent konkret betyder det vel, at der stort set ikke sker nogen ændring i passagerkontrollen mellem Danmark og f. eks. Vesttyskland?

Ministeren for nordiske anliggender (Chr. Christensen):

Ja!

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Det næste spørgsmål er stillet til undervisningsministeren. Jeg ser ikke undervisningsministeren til stede, så vi må lade de næste spørgsmål udgå af dagsordenen. Jeg skal beklage, at undervisningsministeren igen ikke er til stede. Vi går til dagsordenens næste punkt. Nej, jeg ser, undervisningsministeren nu er kommet til stede, og hvis spørgeren fortsat er indstillet på, at spørgsmålet tages på dagsordenen, foreslår jeg, at jeg ændrer min beslutning. Vi går til det som nr. 4 opførte spørgsmål (nr. S 274), som er stillet til undervisningsministeren af Ritt Bjerregaard.

Spm. nr. S 274

4) Til *undervisningsministeren* af:

Ritt Bjerregaard (S):

»Hvorfor ønsker ministeren ikke at støtte SVUF (Samarbejdsorganisationen for Videregående Uddannelser på Fyn)?«

Ritt Bjerregaard (S):

Når jeg har stillet spørgsmålet til undervisningsministeren, skyldes det, at undervisningsministeren den 24. november 1982 har skrevet til Samarbejdsorganisationen for Videregående Uddannelser på Fyn, at han me-

[Ritt Bjerregaard]

ner, den skal nedlægges pr. 1. januar 1983. Jeg tror, undervisningsministeren vil være enig med mig i, at man sjældent har haft en samarbejdsorganisation, der har været så entydigt rost fra alle sider. Det gælder kommuneforeningen, det gælder erhvervsrådet. Der har vel i virkeligheden kun været én eneste, der har vendt sig imod SVUF, som den kaldes, og det er universitetets rektor, men efter forlydender i den fynske presse har universitetets rektor heller ikke dækning for sine synspunkter på universitetet.

På den baggrund håber jeg, at undervisningsministeren er rede til at gå ind i nogle mere positive forhandlinger om denne samarbejdsorganisation i stedet for at nedlægge den.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

SVUF, som det hedder, S-V-U-F, startede sin virksomhed som forsøgsorganisation i begyndelsen af 1980. Jeg understreger ordet forsøgsorganisation. Dens opgave har været at formidle samarbejde mellem institutioner med videregående uddannelser, de offentlige myndigheder og erhvervslivet på Fyn. Forsøget med organisationen udløber med udgangen af 1982. Der er altså tale om, at undervisningsministeren skal gøre noget aktivt for at bevare SVUF, nemlig fremsende en begrundet ansøgning til finansudvalget.

Jeg føler mig ikke overbevist om, at vi i en tid, hvor vi nedlægger seminarier, og hvor der er bred enighed om, at vi skal nedlægge seminarier, hvor der er enighed om, at vi skal spare også på uddannelsesområdet, da skal bruge en hel million kroner, hvis vi ikke er helt sikre på, at vi får tilstrækkelig valuta for dem.

Jeg vil gerne hæfte mig lidt ved, at Odense universitets rektor ikke ønsker organisationen bevaret. Jeg vil gøre opmærksom på, at han er leder af den institution, som SVUF er til for. Jeg kan udmærket se et formål i, at man f.eks. i samarbejde med det fynske erhvervsliv retter visse gymnasielæruddannelser på Odense universitet ind efter, hvad der kan give beskæftigelse for kandidaterne, og jeg kan udmærket se, at der på det punkt er et behov for, at der skabes kontakt mellem universiteterne og de områder i samfundet, som skal aftage kandidaterne, men for at der kan være et samarbejde, og for at man kan

kalde sig en samarbejdsorganisation, så skal jo altså den vigtigste partner være positivt indstillet over for det, og det har altså ikke været tilfældet indtil nu.

Må jeg tilføje, at hvis man på anden måde på Fyn kan komme med forslag, som hjælper på det problem, jeg lige har nævnt, nemlig problemet med, at der produceres alt for mange kandidater, som helt sikkert ingen job kan få, er jeg åben, og det har jeg skrevet i et venligt brev til alle de implicerede.

Formanden:

Taletiden er 2 minutter.

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg synes faktisk ikke, det var særlig reelt af undervisningsministeren alene at henvise til rektors udtalelser, når undervisningsministeren er bekendt med, at rektor ikke har flertal for sit synspunkt i konsistorium. Der var i virkeligheden 16, der stemte for en udtalelse, der direkte opfordrer undervisningsministeren til at fortsætte med SVUF. Jeg synes, det havde klædt undervisningsministeren at gøre opmærksom på, at universitetets rektor står alene i denne sag, og at en af de kandidater, der nu stiller op til rektorposten, i alle tilfælde er positiv.

Jeg vil også godt anholde det synspunkt, at en samarbejdsorganisation for samtlige uddannelser på Fyn alene skulle være til for universitetets skyld. En af pointerne er jo netop, at det er den ikke, og at det er lykkedes at etablere et samarbejde, og det er oven i købet lykkedes at få anbragt nogle af de kandidater, der er uddannet, forskellige steder.

Så skulle vi måske lade det ligge med den ene million kroner på et budget af den størrelsesorden, som undervisningsministeriet råder over.

Nørgaard Sørensen (S):

Jeg synes heller ikke, at undervisningsministerens begrundelse i dag var særlig overbevisende, hvis jeg skal sige det. Jeg kan helt tilslutte mig de synspunkter, som fru Ritt Bjerregaard er kommet med. Jeg synes, det alt i alt minder om en typisk hovsa-beslutning fra undervisningsministerens side, idet jeg har forstået, at det brev af 24. november, der er sendt til SVUF, er uden det sædvanli-

[Nørgaard Sørensen]

ge journaliseringsnummer. Det ser ud til at være en pludselig indskydelse fra undervisningsministeriets side.

Undervisningsministeren siger godt nok, at der skal en positivt begrundet ansøgning til finansudvalget til hvert år for at sikre bevillingerne til SVUF; det er jeg enig i, og det ved vi er korrekt. Men samtidig står SVUF jo også opført på finansloven, og hvis nu dette havde været meget gennemarbejdet i undervisningsministeriet, ville jeg tro, at man allerede ved undervisningsministerens fremsættelse af ændringsforslag til finansloven havde gjort sig nogle overvejelser om SVUFs fremtidige bevillinger. Det har man ikke. Undervisningsministeren har ikke ønsket at fjerne bevillingerne på finansloven, og undervisningsministeren har endda fremsat et ændringsforslag til forøgelse på 72.000 kr. Jeg vil godt spørge, om det er sådan en typisk sidstedagsbeslutning, der her er kommet frem.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Til det sidste kan jeg sige, at det er det på ingen måde; det vil man kunne aflæse alene af det faktum, at de fynske blade har skrevet om denne sag i månedsvis.

Jeg vil gerne stille spørgsmålet: hvornår har man set en statsbevilling til et lokalområde, som man ikke lokalt ønsker bevaret? Jeg kender ikke noget eksempel på, at man lokalt har sagt: det kan vi undvære. Selvfølgelig må en sådan organisation få en solid opbakning fra borgmestre og langt de fleste institutioner. Jeg synes, det er vigtigt, at vi ser på argumenterne i det, der bliver fremført, og dér er jeg villig til at lytte til alle argumenter i retning af: her har vi noget, som kan gøre nogle uddannelser, der fører til arbejdsløshed, mere erhvervsrettede. Hvis man kan påvise, at man ved at have en særlig organisation på Fyn kan fremme dette formål, vil jeg være åben. Men det er jo ikke det, der har været formålet med den hidtidige organisation. Det må være let at forstå, at hvis man som minister ønsker at ændre noget med et formål, kan man ikke fremsende en ansøgning om at forlænge det. Så kan man spørge: hvorfor så ikke fremsætte forslag om en ændret organisation? Svaret er, at det måske ville være meget mere oplagt at løse disse opgaver på de bestående institutioner frem-

for at lave et fremmedlegeme uden for institutionerne.

Forsøget har kørt i 2 år. Jeg har forsøgt at lade mig overbevise om, at der vil ske katastrofer, hvis man ikke har denne organisation længere. Jeg har ikke kunnet se nogen argumenter; jeg er åben over for dem, men ingen har kunnet give dem. Hvis nogen i folketinget kan gøre det, er jeg stadig åben.

Ritt Bjerregaard (S):

Når undervisningsministeren efterlyser argumenter, må jeg sige, at jeg finder det højst besynderligt, at undervisningsministeren selv aflyste et møde, som SVUF havde bedt om, hvori man ønskede at både erhvervsrådet og repræsentanter for de fynske kommuner indgik. Så vidt jeg ved, har ministeren ikke fundet det fornødent at optage en sådan kontakt; det vil sige, at ministeren simpelt hen har undgået at få argumenter på bordet.

Derfor skal mit sidste spørgsmål være, om ministeren ikke på baggrund af forløbet af denne sag finder, at det er rigtigt at tage en drøftelse med de implicerede parter og prøve, om det ikke er muligt at finde en løsning på det problem, der nu er opstået.

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg vil trods alt gerne takke ministeren for et par sætninger i det sidste svar. Ministeren lader stå åbent, at han kan lade sig overbevise. Jeg kan tilslutte mig det ønske, som fru Ritt Bjerregaard har om, at ministeren tager en drøftelse direkte med de implicerede parter, og at der derefter i folketingets uddannelsesudvalg finder en tilbundsgående drøftelse sted. Jeg håber, at det herunder vil være muligt at finde grundlag for at overbevise ministeren om, at der kan være grund til at fortsætte denne virksomhed.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg må gøre den sidste spørger opmærksom på, at der skete en alt andet end tilbundsgående drøftelse i folketingets uddannelsesudvalg, dengang denne organisation blev oprettet, men jeg skal da gerne være mere åben over for folketingets argumenter end den forgænger, som oprettede organisationen. Det passer ikke, at jeg skulle have afvist at modtage argumenter fra de implicere-

[Undervisningsministeren]

de. De telefonsamtaler, der er foregået ved, at jeg har ringet op til fynske telefonnumre, er ikke så få. Jeg indrømmer, at jeg har haft så travlt, at når en lang række mennesker ville have selvstændige møder med mig på et tidspunkt, hvor jeg ikke var klar over, hvor jeg ville ende med denne sag, har jeg sagt: kunne vi ikke vente med disse møder, til jeg har et udspil? Det er jeg nu kommet med i form af et brev, der ganske rigtigt ikke er journaliseret, men som netop signaliserer: nu er det tiden at få et møde, for hvis ikke I kommer med meget gode argumenter, vil jeg gøre sådan, som der står i brevet. Mødet vil selvfølgelig blive afholdt.

Ritt Bjerregaard (S):

Så vil jeg gerne slutte med at takke ministeren for den imødekommenhed, som det sidste svar er udtryk for.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Det som nr. 5 opførte spørgsmål (spm. nr. S 284), der er stillet af Eva Møller (KF) til undervisningsministeren, udgår til skriftlig besvarelse.

Jeg vil gerne slutte denne spørgetid med at henstille stærkt både til regeringens medlemmer, herunder undervisningsministeren, og til tingets medlemmer at være til stede i spørgetiden, når vi når frem til de pågældende spørgsmål. Det er nødvendigt for at få folketingets arbejde til at fungere ordentligt og fornuftigt.

Hermed var spørgetiden til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 164
 Maisted: spm. nr. S 193, S 194 og 233
 Barsøe-Carnfeldt: spm. nr. S 199 og 229
 Bjørn Westh: spm. nr. S 202
 Waldorff: spm. nr. S 205
 Taanquist: spm. nr. S 212

Steen Folke: spm. nr. S 214
 Birthe Hansen: spm. nr. S 217
 Dohrmann: spm. nr. S 218
 Tinning: spm. nr. S 219 og 228
 Glistrup: spm. nr. S 221
 Riishøj: spm. nr. S 222
 Askjær Jørgensen: spm. nr. S 232
 Ole Espersen: spm. nr. S 240

Spm. nr. S 164

Til *indenrigsministeren* (8/11 82) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

Vil ministeren udstede en henstilling til kommuner og amter gående ud på, at så længe bestemmelsen om frigørelsesattester for deltidsansatte, der ønsker fuldtidsstillinger, eksisterer, skal kommuner og amter udstede disse frigørelsesattester?»

Begrundelse

Det kan forekomme urimeligt, at det offentlige går foran med oprettelse af deltidsstillinger, ikke mindst på traditionelle kvindearbejdsområder, uden at ville udstede frigørelsesattester for de personer, der har valgt at stå til rådighed for arbejdsmarkedet 40 timer ugentligt, dvs. fuldtidsarbejde.

Nogle kan nemt komme i den situation, at de må vælge at blive fuldtidsarbejdsløse, fordi de ikke kan klare sig økonomisk med deltidsarbejde, medmindre de kan modtage supplerende understøttelse.

Det kan synes urimeligt, at det netop er kommuner og amter, der tvinger folk ud i en situation, der betyder større udgifter for det offentlige i form af fuldtidsdagpenge, hvor løsningen kunne have været supplerende dagpenge, dvs. besparelser på dagpengeområdet.

Jeg skal henvise til en helt aktuel sag, omtalt i Horsens Folkeblad den 5. november 1982, dels på side 1, dels på lokalsiden for Gedved kommune.

Besvarelse (18/11 82):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Det er overladt til den enkelte kommunalbestyrelse og det enkelte amtsråd at træffe beslutning om, hvorvidt der skal udstedes frigørelsesattester til de ansatte.

[Indenrigsministeren]

Jeg finder denne ordning rimelig og agter ikke at gribe ind over for kommunernes administration af området.

Spm. nr. S 193

Til statsministeren (11/11 82) af:

Maisted (FP):

»Hvor stor en formue skulle der til for at give et afkast, der svarer til de udbetalte tjenestemandspensioner i 1983 og 1984 i den offentlige sektor, og vil der blive grebet ind over for tjenestemandspensionerne med samme procentsats, som regeringen agter at gribe ind med over for de private pensionsordninger?«

Begrundelse

Statsministeren fremhævede i sin åbningstale, at regeringens indkomstpolitiske foranstaltninger også omfatter de offentligt ansattes pensioner, hvorfor regeringen finder det rimeligt, at andre pensionsordninger også bidrager til den økonomiske sanering.

(Besvaret sammen med nedenstående spm. nr. S 194).

Spm. nr. S 194

Til statsministeren (11/11 82) af:

Maisted (FP):

»Vil statsministeren oplyse, hvilke økonomiske fordele tjenestemændene har, når de ikke skal skabe en formue, der skal danne baggrund for en senere udbetalt tjenestemandspension, idet fordelene også bedes belyst i forhold til formuebeskatningen ved at angive formuedannelsen ved hvert løntrin, der danner baggrund for den udbetalte tjenestemandspension?«

Begrundelse

Statsministeren fremhævede i sin åbningstale, at regeringens indkomstpolitiske foranstaltninger også omfatter de offentligt ansattes pensioner, hvorfor regeringen finder det rimeligt, at andre pensionsordninger også bidrager til den økonomiske sanering.

Besvarelse (26/11 82):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Finansministeren har oplyst følgende:

»Tjenestemandspensioner reguleres efter tilsvarende principper, som gælder for generelle ændringer af tjenestemandslønninger, jfr. tjenestemandspensionslovens § 27.

Det vil for perioden 1983–85 indebære en begrænsning af tjenestemandspensionernes stigning som følge af den suspenderede dyrtidsregulering og bortfaldet af taktreguleringen. I den periode forhøjes tjenestemandspensionerne alene i det omfang, den af regeringen fastlagte ramme på i alt 4 pct. pr. år for de offentligt ansattes lønstigninger udmøntes i pensionsgivende lønforhøjelser.

Tjenestemandspensionernes størrelse påvirkes således i modsætning til en lang række andre pensionsordninger ikke af renteniveauet.

Kapitalværdien af tjenestemandspensionsordningerne inden for den offentlige sektor blev i 1978 i rapporten fra udvalget om lønmodtagernes medejendomsret (bilag 2, s. 375–377) opgjort til ca. 34 mia kr., hvoraf 13–14 mia kr. vedrørte aktive tjenestemænd og 20–21 mia kr. pensionerede tjenestemænd. Beregningerne var baseret på forudsætninger om et renteniveau på 15¼ pct. og lønstigninger på 8 pct., og det blev samtidig understreget, at der alene havde været tale om et forsøg på ved et meget groft skøn at anslå kapitalværdien af de samlede tjenestemandspensionsforpligtelser under de på daværende tidspunkt mest sandsynlige beregningsforudsætninger.

Hvis der i dag blev foretaget en tilsvarende opgørelse af den skønnede kapitalværdi under forudsætning af årlige lønstigninger på maksimalt 4 pct. og under hensyntagen til det gældende renteniveau, ville kapitalværdien blive forholdsvis mindre.

Tjenestemandspensionsordningen er en integreret del af det gældende tjenestemandssystem. Pensionsordningen modsvares for en række store overenskomstgruppers vedkommende af gruppernes egne pensionsordninger, hvortil det offentlige som arbejdsgiver yder pensionstilskud i form af en procentdel af lønnen.

En aktuariemæssig opgørelse af værdien af tjenestemandspensionsordningen vil først og fremmest være påvirket af forholdet mellem renteniveauet og de årlige stigninger i tjene-

[Statsministeren]

stemandslønnen. Jo større denne forskel er, desto mindre vil værdien af tjenestemandspensionsordningen aktuariemæssigt set udgøre.

De senere års meget høje renteniveau i forhold til lønstigningerne har derfor i væsentlig grad forskubbet forholdet mellem tjenestemandspensionsordningerne og de andre ikke-formueskattepligtige private og offentlige pensionsordninger, der er etableret på forsikringsmæssigt grundlag, til fordel for sidstnævnte.

For så vidt angår spørgsmålet om kapitalværdien af tjenestemandspensionsrettighederne på de enkelte løntrin bemærkes, at for eksempelvis et ugift postbud, der pensioneres som 67-årig med højeste pensionsanciennitet på 37 år fra slutløn i lønramme 3 (skalatrin 12), ville kapitalværdien på afgangstidspunktet af hans tjenestemandspensionsrettigheder – beregnet under de tidligere nævnte forudsætninger om et renteniveau på 15¼ pct. p.a. og årlige lønstigninger på 8 pct. samt ud fra en middellevetid på 12½ år efter det 67. år – udgøre 0,5 mill. kr., mens kapitalværdien af egenpensionen til en tjenestemand i lønramme 40 på højeste skalatrin (53) ville udgøre ca. 1,3 mill. kr.

For tjenestemænd i andre lønrammer over skalatrin 12 ville kapitalværdien ligge inden for dette interval.

Under forudsætning af årlige lønstigninger på maksimalt 4 pct. og under hensyntagen til det gældende renteniveau ville kapitalværdierne af tjenestemandspensionsrettighederne på de enkelte skalatrin være lavere.«

Spm. nr. S 199

Til *ministeren for offentlige arbejder* (11/11 82) af:

Barsøe-Carnfeldt (UP):

»Vil ministeren oplyse antallet af personel, herunder også det administrative, der er beskæftiget med vedligeholdelse og reparation af post- og telegrafvæsenets 5.500 automobilerheder, og udarbejde en opgørelse over den reparationsmængde, udtrykt i kroner eller procent, der fordeler sig på henholdsvis private autoreparatører og P & T's egne værksteder?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles i fortsættelse af mit spørgsmål nr. S 139 af 3. november 1982 og under henvisning til ministerens svar herpå.

De offentlige udgifter set generelt er større, end de burde være.

Store omkostninger og mulighed for besparelser findes således på visse større offentlige institutioner.

Når post- og telegrafvæsenet i særdeleshed kører med uacceptable budgetunderskud, var det måske umagen værd at afdække nogle omkostningsområder, f.eks. vedligeholdelse og drift af P & T's automobilpark, og herefter pege på bedre løsninger.

I det private erhvervsliv har der i de senere år været en stigende tendens til at anvende underleverandører ved fremstilling af delkomponenter, ved leasing af maskiner og biler samt ved at have konsultativ assistance på mange områder i stedet for at have fast stab og store faste kapacitetsomkostninger i øvrigt.

P & T ønsker ifølge ministerens oplysning ikke at udvide sin egen værkstedskapacitet i øjeblikket, og en sådan disposition ville også gå stik imod alle andre rationaliseringer.

Reparationsarbejde udført af private automobilværksteder vil kunne beregnes som en nettopris, hvori kun timeløn og materialer indgår.

Hvis de gennemsnitlige reparationsomkostninger pr. automobilenhed kan gøres billigere ved nettometoden, så har bruttometoden med eget værksted med fast personelstab og øvrige faste kapacitetsomkostninger ingen berettigelse.

Det er ikke ligeegyldigt, om en given beskæftigelse aflønnes af det offentlige eller af det private erhvervsliv.

Kun ved at udvide aktiviteterne i den private sektor kan der findes dækning for offentlige udgifter. Dette kan i dette tilfælde ske ved at konvertere reparationsarbejde fra egne værksteder til de private.

Besvarelse (23/11 82):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Til udførelse af egentlige vedligeholdelses- og reparationsarbejder vedr. P & T's rullende materiel, der ud over automobilparken også omfatter et relativt stort antal perrontraktorer og et stort antal traktorvogne, rullecontainere

[Ministeren for offentlige arbejder]

m.v., er der beskæftiget ca. 54 mekanikere, 8 EFG-elever inden for mekanikerfaget og 3 arbejdsmænd.

Ud over vedligeholdelse og reparation varetager dette personale i vid udstrækning de i henhold til finansministeriets regulativ af 11. december 1948 for benyttelse m.v. af statens tjenestemotorkøretøjer pålagte sikkerhedseftersyn.

Det er ikke umiddelbart muligt at adskille vedligeholdelses- og reparationsomkostninger vedr. automobiler fra de omkostninger, der hidrører fra sikkerhedseftersyn og vedligeholdelse af andre typer rullende materiel, men det må anslås, at mindst 70 pct. af reparationsmængden vedr. automobiler udføres ved private autoreparatører.

Herudover beskæftiger post- og telegrafvæsenet et antal administrative og teknisk-administrative medarbejdere (ca. 60), der varetager opgaver vedrørende færdselsuhelds- og skadesbehandling, teknisk regningskontrol, driftsstatistikker og andre administrative og tekniske opgaver, som er påkrævede for en virksomhed med en så stor automobilpark som post- og telegrafvæsenets.

Spm. nr. S 202

Til *fiskeriministeren* (12/11 82) af:

Bjørn Westh (S):

»Hvilke initiativer vil ministeren tage til forbedring af forholdene for fiskebestanden i Hjarbæk Fjord og Lovns Bredning?«

Begrundelse

Forholdene for fiskebestanden i Hjarbæk Fjord og Lovns Bredning er i de senere år blevet forringet. Både erhvervsfiskere, fritidsfiskere, naturorganisationer og andre har flere gange bedt myndighederne gribe ind. Da det udvalg, der har behandlet Hjarbæk Fjord-problemerne, nu har afsluttet sit arbejde, ønskes oplyst, hvilke initiativer dette arbejde giver ministeren anledning til at tage.

Besvarelse (24/11 82):

Fiskeriministeren (Grove):

Under drøftelserne forud for etableringen af Virksunddæmningen advarede fiskeriministeriet ud fra fiskerimæssige betragtninger mod dæmningsbyggeriet.

Viborg amtskommune nedsatte i 1981 en arbejdsgruppe med henblik på belysning af forholdene vedrørende fjorden og for at tilvejebringe et beslutningsgrundlag til brug for de foranstaltninger, der skal træffes.

I arbejdsgruppen deltog bl.a. fiskeriministeriet, landbrugsministeriet, miljøministeriet, ministeriet for offentlige arbejder samt en række lokale myndigheder og interesseorganisationer.

Arbejdsgruppen har afgivet en række rapporter samt en samlerapport, der belyser forholdene omkring fjorden, og som skal tjene som beslutningsgrundlag for Viborg amtskommune.

Jeg forventer, at man fra Viborg amtskommunes side vil forelægge resultatet af de overvejelser, man på det foreliggende grundlag når frem til, for bl.a. fiskeriministeriet.

Når rammerne for fjordens fremtid herefter måtte blive fastlagt, vil det være muligt at vurdere, hvilke foranstaltninger der måtte være behov for med henblik på at styrke fiskeriet i området. Denne beslutning er blandt andet afhængig af, om man ønsker en saltvands- eller en ferskvandsløsning, idet dette er bestemmende for, hvilke fiskearter der fremover vil kunne satses på.

Spm. nr. S 205

Til *indenrigsministeren* (12/11 82) af:

Waldorff (VS):

»Finder ministeren det i overensstemmelse med styrelsesloven for kommunerne, når vestegnskommunerne i vedtægterne for interessentskabet Vestegnens Kraftvarmeselskab overlader det til bestyrelsen for selskabet at optage lån, som interessentkommunerne hæfter for med hele deres formue, indtil forpligtelserne er afviklet – også efter en eventuel udtræden af selskabet?«

Begrundelse

Med formuleringerne i vedtægterne for Vestegnens Kraftvarmeselskab har en bestyrelse, der består af én repræsentant for hver af interessentkommunerne, fået hånds- og halsret over kommunale midler, uden at hverken byrådet eller økonomiudvalget i en kommune kan gribe ind. Denne delegation af økonomiske dispositionsmuligheder er efter vores vurdering klart ulovlig.

[Waldorff]

Optagelsen af lån samt i øvrigt alle mulige andre økonomiske dispositioner, som bestyrelsen måtte foretage på den enkelte kommunes vegne, foregår oven i købet på lukkede møder, hvortil ikke engang medlemmer af de respektive økonomiudvalg har adgang.

Dette er også en tilsidesættelse af grundprincippet i styrelsesloven om, at kommunens økonomiske dispositioner af den art skal foregå på åbne byrådsmøder.

Vi er vel vidende om, at planlægningselskabet, som vedtægterne omhandler, sandsynligvis ikke vil skulle optage de store lån, men der er tale om et principielt spørgsmål: om retten til at delegere en kommunes økonomiske dispositioner ud til nogle personer, der intet har med den pågældende kommune at gøre.

Oven i dette indeholder vedtægterne i § 7.7. en bestemmelse om, at afgørelser i bestyrelsen træffes ved almindelig stemmeflerhed. Det betyder, at en kommunes repræsentant, der er imod lånoptagelse, kan komme i mindretal på spørgsmålet om optagelse af lån, men alligevel være forpligtet på grund af de øvrige kommuners repræsentanters flertal.

Besvarelse (18/11 82):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Indenrigsministeriet er bekendt med et udkast til vedtægt for Planlægningselskabet for Vestegnens Kraftvarmeselskab, idet indenrigsministeriet efter anmodning har kommenteret dette. Indenrigsministeriet kan derfor bekræfte de i spørgsmålet givne oplysninger om vedtægternes indhold og kan i øvrigt oplyse, at de er forelagt tilsynsrådene for Københavns og Roskilde amter til godkendelse i medfør af den kommunale styrelseslovs § 60.

Meningen med styrelseslovens § 60 er netop at afgive hjemmel for etablering af et mellemkommunalt samarbejde, hvorved de enkelte kommunalbestyrelses kompetence efter den kommunale styrelseslov begrænses, f.eks. ved, at et fællesskabsorgan tillægges kompetence til at træffe beslutninger, der forpligter de deltagende kommuner i økonomisk henseende ved lånoptagelse el.lign. For samtidig at sikre, at kommunallovgivningens regler derved ikke vilkårligt tilsidesættes, er det i § 60 bestemt, at sådanne aftaler kræver tilsynsmyndighedernes godkendelse.

Det er ikke muligt generelt at angive, i hvilket omfang afvigelse fra styrelseslovgivningen kan ske i det enkelte tilfælde. Det påhviler tilsynsmyndighederne ved godkendelsen bl.a. at påse, at de enkelte kommunalbestyrelser får en efter de konkrete forhold rimelig indflydelse på fællesskabet.

For så vidt angår det nævnte planlægningselskab vil der, som også anført i begrundelsen for spørgsmålet, sandsynligvis ikke blive tale om optagelse af store lån. Dette sammenholdt med, at alle interessenterne har samme indflydelse på selskabet og frivilligt har pålagt sig selv den binding at overlade kompetencen til lånoptagelse til bestyrelsen, gør, at indenrigsministeriet ikke finder denne kompetencefraskrivelse urimelig. Ulovlig er den som ovenfor nævnt på ingen måde.

Det samme kan anføres om bestemmelsen om, at bestyrelsens beslutninger tages ved flertalsbeslutning. I denne forbindelse kan det nævnes, at vedtægtsudkastet indeholder hjemmel for, at ethvert medlem af bestyrelsen kan kræve, at spørgsmål af væsentlig økonomisk betydning for selskabet skal behandles 2 gange i bestyrelsen. Herved sikres, at et sådant spørgsmål kan drøftes i den pågældende kommunalbestyrelse, inden sagen behandles 2. gang i fællesskabsbestyrelsen.

Spm. nr. S 212

Til *finansministeren* (12/11 82) af:

Taanquist (S):

»Vil ministeren drage omsorg for, at leverancer til statens indkøbscentral udliciteres på en sådan måde, at mindre, danske firmaer får en realistisk mulighed for at deltage i tilbudsgivningen, dels ved, at avertering ikke kun foretages i EF-Tidende, men også i danske (dag)blade, dels ved, at leverancer ikke sammensættes af flere forskellige produkter, hvoraf mindre, danske virksomheder ikke kan levere et enkelt?«

Begrundelse

Erhvervskredse har gjort opmærksom på, at mindre, danske virksomheder er handicappede ved tilbudsgivning til statens indkøbscentral, fordi større leverancer skal udbydes i EF-licitation og derfor kun averteres i EF-Tidende.

[Taanquist]

Det har ligeledes været nævnt, at mange store leverancer sammensættes af en række enkeltprodukter, hvilket medfører, at hvis en enkelt virksomhed ikke kan levere blot ét af produkterne, udelukkes denne fra muligheden for at give tilbud på de andre produkter.

Besvarelse (24/11 82):

Finansministeren (Christophersen):

De ca. 150 indkøbsordninger, som direktoratet for statens indkøb har udsendt til statens institutioner, tager sigte på at skabe økonomiske og administrative fordele for institutionerne. I forbindelse med indgåelsen af disse indkøbsordninger lægges der vægt på; at konkurrencedygtige danske virksomheder får lejlighed til at give tilbud.

Ved sammensætning af produkter i de enkelte aftaler tages der hensyn til, hvad der normalt er hensigtsmæssigt for en institution at indkøbe samtidig for at nedbringe udgifterne til bl.a. ordreafløsning, ekspedition og fragt. Produktsammensætning bør ikke medføre en konkurrencebegrænsende virkning, og Statens Indkøb vil være positiv over for sådanne forslag fra danske virksomheder om ændringer i produktsammensætningen, som kan gennemføres, uden at fordelene ved indkøbsordningerne forringes.

Forslaget om, at større indkøb i fremtiden ikke kun averteres i EF-Tidende, men også i danske blade, vil være omkostningskrævende og vil næppe have den ønskede virkning, bl.a. fordi antallet af blade og tidsskrifter er meget stort, og fordi bladene har forskellig udbredelse. De brancheorganisationer, som virksomhederne er tilknyttet, vil formentlig langt bedre end Statens Indkøb og de enkelte statsinstitutioner kunne formidle de udbudsbekendtgørelser, som averteres i EF-Tidende. På den måde vil ikke blot bekendtgørelsen om danske indkøb, man også andre landes statslige indkøb inden for EF og GATT nå ud til virksomhederne.

Spm. nr. S 214

Til *ministeren for Grønland* (12/11 82) af:

Steen Folke (VS):

»Kan ministeren oplyse, hvilke overvejelser regeringen gør sig i forbindelse med en eventuel transport af olie fra Nordøstgrønland?«

Begrundelse

Som bekendt er der i forståelse mellem regeringen og det grønlandske hjemmestyre startet en efterforskning efter olie i Nordøstgrønland. Hvis der findes olie, rejser det en række problemer på miljøområdet, fordi olien under en eller anden form skal transporteres gennem den sårbare arktiske natur.

Besvarelse (24/11 82):

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Indledningsvis kan jeg erklære mig enig i spørgerens udgangspunkt. Den arktiske natur er sårbar. Firkloverregeringen Poul Schlüter er derfor af den opfattelse, at aktiviteter i arktiske områder i særlig grad bør vurderes i lys af miljømæssige forhold, men mener ikke at dette bør hindre, at der f.eks. søges efter kulbrinter.

Til spørgerens andet udgangspunkt: at der i forståelse mellem regeringen og det grønlandske hjemmestyre er startet en efterforskning efter olie i Nordøstgrønland, skal jeg bemærke:

I sommeren 1982 har private selskaber, på basis af en 1-årig tilladelse, i Jameson Land i Østgrønland afprøvet forskellige seismiske metoder med henblik på at vurdere deres egnethed ved kulbrinteefterforskning i området.

Igangsættelsen af egentlig efterforskning forudsætter imidlertid udstedelse af en efterforsknings- og udvindingskoncession.

Forhandlinger om en sådan pågår, men det er imidlertid ikke muligt i dag at sige, om der opnås enighed – og det er altså usikkert, om efterforskningen kommer i gang.

Hvis der etableres et koncessionsgrundlag, vil efterforskningsaktiviteter i marken tidligst kunne gå i gang i 1984. Den første efterforskningsboring kan herefter tidligst forventes i 1987.

Hvis efterforskningen viser, at der i Jameson Land findes udvindingsværdige kulbrinteforekomster, går man ind i den såkaldte opbygningsfase, der forventes at vare 4–5 år. Heri etableres de anlæg, der er nødvendige til at producere, behandle, transportere og udskibe kulbrinterne.

Der vil – i hurtigste fald – altså gå mere end en halv snes år, før transport af kulbrinter fra Østgrønland kan blive aktuel. Det si-

[Ministeren for Grønland]

ger sig selv, at der ikke i dag kan foreligge nogen konkret planlægning af en sådan transport og ej heller viden om, på hvilket teknologisk grundlag en sådan transport kan baseres.

Sammenfattende kan anføres, at regeringen erkender, at der også i midten af 1990'erne må formodes at være miljømæssige problemer forbundet med transport af kulbrinter i Arktis. Regeringen mener dog ikke, at dette bør være en hindring for, at der nu indledes undersøgelser med henblik på at konstatere, om der findes udnyttelige olieforekomster i Jameson Land. Et led i disse undersøgelser vil være at forberede løsningen af de transportmæssige problemstillinger, der måtte opstå.

Spm. nr. S 217

Til *indenrigsministeren* (15/11 82) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at der monteres iltmålere på narkosebordene på landets sygehuse, således at det ikke er overladt til menneskelige sansindtryk at afgøre, om det er det rette stof, der kommer ud af rørene?«

Begrundelse

På rigshospitalet er 3 patienter døde i forbindelse med, at de gennemgik undersøgelse i en CT scanner, hvor de samtidig var bragt i narkose.

Hvis man, som det er tilfældet i USA, havde iltmålere på narkosebordene, kunne ulykkerne angiveligt være undgået.

Den omtalte montering af iltmålere vil medføre en helt rimelig sikkerhed for både patienter og personale.

Besvarelse (19/11 82):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Spørgsmålet har været forelagt for sundhedsstyrelsen, som har udtalt følgende:

»På den givne foranledning skal man anføre, at Dansk Sygehus Institut i 1980 udsendte notaterne 005, 006 og 007 om medicinske gasarter som et foreløbigt resultat af instituttets projektarbejde om sikker omgang med medicinske gasarter og anæstesimidler. Institutet har nu afsluttet dette projektarbej-

de med projektrapporterne 82.06 og 82.07, der er under udsendelse til landets sygehuse.

I disse rapporter rådgives der bl.a. om kontrol af gasidentitet. Det anføres, at kontrollen bør udføres ved ibrugtagning af nye installationer og nyt apparatur, ved reparation og vedligeholdelse deraf og som rutinemæssig kontrol. Der angives forskellige metoder til denne kontrol.

Følges disse anvisninger nøje, elimineres muligheden for fejl i forbindelse med gasidentifikation.

Sundhedsstyrelsen skal på denne baggrund ikke anbefale en generel anvendelse af iltmålere på narkoseapparater, men har til hensigt at udsende en anbefaling af Dansk Sygehus Instituts rapporter 82.06 og 82.07 til sygehusejerne og sygehuse.

Indenrigsministeriet kan henholde sig til sundhedsstyrelsens udtalelse.

Spm. nr. S 218

Til *ministeren for skatter og afgifter* (15/11 82) af:

Dohrmann (FP):

»Har ministeren gennemtænkt, hvilke konsekvenser det kan medføre, når ministeren ifølge pressen agter at starte et skattemæssigt felttog mod landets idrætsforeninger, der hovedsagelig ledes af idealistiske og ulønnede mennesker?«

Begrundelse

Da de fire regeringspartier sad i opposition, fremhævedes det gang på gang, som rigtigt er, at frivillige og ulønnede idrætsledere udførte et prisværdigt arbejde. På den baggrund findes det meget besynderligt, at man nu tilsyneladende fuldstændig har ændret holdning og vil begynde at forfølge og sabotere disse menneskers arbejde ved, at de skal bruge fritiden til at underholde folk fra skattevæsenet. Påstanden om sorte penge er grebet ud af luften, og om det end skulle være, ville pengene vel være bedre anvendt til idrætsformål end til brændevin og narkotika.

Besvarelse (23/11 82):

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Føi-gel):

[Ministeren for skatter og afgifter]

Spørgsmålet har været forelagt for statskattedirektoratet, som har oplyst, at direktoratets meddelelse af 17. november 1982 til Idrættens Fællesråd er fremkommet på foranledning af en af idrættens interesseorganisationer.

På grundlag af denne henvendelse udføres meddelelsen efter kontakt med Idrættens Fællesråd, som er fællesorganisation for D.I.F., Dansk Firmaidrætsforbund, D.D.S.G.F. og D.D.G.U.

Idrættens Fællesråd har over for statsskattedirektoratet givet udtryk for en positiv holdning til meddelelsen.

En kontrolaktion vil blive udført inden for rammerne af ligningsrådets ligningsplan og efter aftale med de lokale myndigheder.

Statsskattedirektoratets meddelelse er aftrykt som bilag.

Jeg kan henholde mig til statsskattedirektoratets oplysninger.

skat som foreskrevet, agter skattemyndighederne i 1983 at iværksætte en særlig kontrolaktion.

Denne vil omfatte de for 1982 aflagte regnskaber m.v. Konstateres der uregelmæssigheder, vil undersøgelsen blive udvidet til også at omfatte tidligere år.

e.b.

Jørgen Sandgren

Kontorchef

Spm. nr. S 219

Til *socialministeren* (15/11 82) af:

Tinning (VS):

»Hvordan vil ministeren sikre, at der sker en nedsættelse af forældrebetalingen på daginstitutionsområdet for 1983?«

Begrundelse

Regeringens lønindgreb har medført, at kommunerne må revidere deres skøn over lønudviklingen for 1983 set i forhold til de skøn, kommunerne benyttede ved udarbejdelse og vedtagelse af budgetter for 1983.

I cirkulære nr. 151 af 9. november har Kommunernes Landsforening ændret sit skøn over pris- og lønudviklingen fra 1982 til 1983 således:

	Tidligere skøn (juni 82)	Nye skøn (novbr. 82)
Priser (varer, anskaffelser, tjenesteydelser):	10 pct.	8½ pct.
Lønninger:	11 pct.	7 pct.

Priser (varer, anskaffelser, tjenesteydelser):

10 pct.

8½ pct.

Lønninger:

11 pct.

7 pct.

Regeringen har desuden fortsat planer om besparelser på daginstitutionsområdet for 1983.

Forældrebetalingen udregnes som en del af institutionernes driftsudgifter, hvoraf en del naturligvis er lønudgifter.

I cirkulære nr. 152 af 10. november skriver Kommunernes Landsforening på den baggrund bl.a.:

»Der kan derfor være behov hos kommunerne for at regulere deres forældrebetaling på daginstitutionsområdet. Den endelige for-

Bilag

STATSSKATTEDIREKTORATET KONTROLAFDELINGEN

Meddelelse fra statsskattedirektoratet.

Idrætsforeninger, der har indtægter ved erhvervsmæssig virksomhed, er bogføringspligtige i medfør af bogføringsloven. Som indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed betragtes entreindtægter og indtægter indtjent ved andre arrangementer (bankospil, lotterier m.v.), hvortil der er offentlig adgang. Såfremt idrætsforeningen ikke er meddelt skattefritagelse, skal der svares skat af indtægt ved sådan virksomhed.

Idrætsforeninger skal indeholde A-skat i beløb, der udbetales som løn og honorarer til trænere, ledere, rengøringspersonale, pladsfolk, kontrollører m.v., samt i godtgørelser til trænere for udgifter til befordring mellem hjem og fast træningsplads. Idrætsforeninger er tillige pligtige til uden opfordring at oplyse skattemyndighederne om udbetalte vederlag, der er B-indkomst for modtageren.

I SD-cirkulære 1978-26 er der redegjort nærmere for oplysningspligtens omfang. Et eksemplar vedlægges.

Med henblik på at kontrollere at der indsendes oplysnings sedler og indeholdes kilde-

[Tinning]

ældrebetaling i daginstitutioner skal, jfr. socialministeriets bekendtgørelse nr. 273 af 10. juni 1981, meddeles forældrene inden 1. december. Der er således ingen efterreguleringssmuligheder i løbet af året.«

En regulering af forældrebetalingen skal vedtages på et kommunalbestyrelsesmøde så betids, at meddelelse om betalingen kan nå ud inden 1. december.

Hvis kommunen ikke kan nå at vedtage en sådan regulering, så kommer forældrene til at betale for meget. Pengene skal ganske vist betales tilbage til forældrene i 1984, men socialministeren regner vel ikke med, at børnefamilierne har råd til at låne kommunerne penge – helt bortset fra det forkastelige i en sådan eventuel tvangslåneordning.

Besvarelse (25/11 82):

Socialministeren (Palle Simonsen):

Som det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, må kommunerne revidere deres skøn over lønudviklingen for 1983 set i forhold til de skøn, kommunerne benyttede ved den sædvanlige udarbejdelse og vedtagelse af budgetter for 1983. Baggrunden herfor er de foranstaltninger med hensyn til pris- og løndannelsen, som folketinget gennemførte i oktober 1982 bl.a. med det formål at begrænse lønstigningerne for offentligt ansatte til 4 pct. årlig i de kommende år.

Endvidere har folketinget ikke færdigbehandlet det forslag til ændring af lov om social bistand (L 33), som bl.a. indeholder forslag om ændringer på dagforanstaltningsområdet, som vil indvirke på fastsættelsen af forældrebetalingen allerede fra 1. januar 1983.

Ifølge bistandslovens § 73, stk. 4, fastsættes forældrebetalingen for et regnskabsår ad gangen på grundlag af institutionernes budgetter. Taksterne for 1983 skal ifølge denne bestemmelse fastsættes inden 1. januar 1983. Ifølge § 2, stk. 2, i socialministeriets bekendtgørelse nr. 274 af 10. juni 1981 skal forældrene have meddelelse om betalingens størrelse senest 1 måned før regnskabsårets begyndelse. Dette indebærer, at forældrene skal have meddelelse om taksterne for f.eks. 1983 inden udgangen af november måned 1982.

På grund af de ovenfor nævnte forhold har kommunerne vanskeligt ved at overholde fristen i betalingsbekendtgørelsens § 2, stk. 2,

om at underrette forældrene om taksterne for 1983 inden udgangen af november måned.

Socialministeriet har derfor ved bekendtgørelse af 19. november 1982 fastsat, at bestemmelsen ikke finder anvendelse i forbindelse med fastsættelse af forældrebetalingen for 1983.

Socialministeriet har samtidig hermed henstillet til kommunerne, at forældrene modtager meddelelse om betalingens størrelse tidligst muligt inden 1. januar 1983, da de ny takster skal være fastsat og træde i kraft.

Det er således de reviderede budgetter, der danner grundlag for fastsættelse af forældrebetalingen på dagforanstaltningsområdet for 1983.

Spm. nr. S 221

Til *fiskeriministeren* (16/11 82) af:

Glistrup (FP):

»Hvilke forberedelser er regeringen i gang med for at skadesløsholde danske fiskere for engelske bøder og konfiskationer i medfør af EF-stridige nationale foranstaltninger?«

Begrundelse

Den engelske fiskeriminister, Peter Walker, har som bekendt den 9. november 1982 og senere fremsat krigserklæringslignende udtalelser mod dansk fiskeri.

Forhåbentlig vil flertallet i det engelske underhus indse, at EF-medlemskab ikke blot medfører rettigheder for England, men også pligter, herunder at danske fiskere har ret til fra 1. januar 1983 at fange, hvad der passer dem, helt ind til de engelske strandbredder.

Denne totale liberalisering er hele grundnerven i EF-samarbejdet, og det fremgår modsætningsvis af, at England ved tiltrædelsen pr. 1. januar 1973 fik en 10 års overgangsperiode, således at den totale fiskefrihed skulle indtræde 1. januar 1983.

I lyset af, at Peter Walker er medlem af en flertalsregering, kan det imidlertid ikke nytte noget totalt at negligere hans EF-stridige udtalelser med den risiko, at Danmark bliver fanget uforberedt den 1. januar 1983, hvor de paradisiske EF-fiskestilstande skulle oprinde.

Danmark bør derfor meddele den engelske regering, at enhver opbringelse af danske fiskekuttere vil blive anset for ulovlig og

[Glistrup]

straks indbragt for EF-Domstolen i Luxembourg.

Videre bør danske fiskere tilskyndes til at fiske, hvad de helst vil, ved at det danske folketing hurtigst muligt gennemfører en lov om, at den danske stat totalt skadesløsholder enhver dansk fisker, som måtte blive påført økonomiske tab i anledning af overgreb fra Englands side, og så må den danske stat få pengene hjem igen igennem erstatningskrav over for englænderne ved de søgsmål, som England ufortøvet udsætter sig for, såfremt man i mindste måde skulle krænke noget som helst dansk fiskerfartøj.

Besvarelse (24/11 82):

Fiskeriministeren (Grove):

Af formuleringen til begrundelsen til spørgsmålet fremgår det, at *enhver* opbringelse, som den britiske fiskeriinspektion foretager af danske fiskerkuttere, efter spørgerens opfattelse bør betragtes som ulovlig.

Jeg finder det på denne baggrund påkrævet først at understrege, at der, uanset om der ikke opnås enighed i EFs Ministerråd om en samlet fiskeripolitik, fortsat vil eksistere en række regulerende bestemmelser vedrørende fiskeriets udøvelse på bl.a. britisk fiskeriterritorium, som danske fiskere er forpligtet til at overholde, og hvor overtrædelser med rette kan retsforfølges ved britisk domstol. Jeg skal i denne forbindelse pege på de i Rådsforordning nr. 2527/80 indeholdte bestemmelser om maskestørrelser, mindstemål, bifangstregler m.v., som er godkendt fra dansk side og for tiden gennemført som en national dansk foranstaltning. Også fremtidige britiske nationale bevaringsforanstaltninger af ikke-diskriminatorisk karakter skal overholdes af alle EF-fiskere, altså også danske fiskere, når disse er godkendt af Kommissionen.

Hvad angår spørgsmålet om skadesløsholdelse af danske fiskere i tilfælde af »overtrædelse« af EF-stridige nationale foranstaltninger, skal jeg henvise til, at Fiskerirådet i sin også til folketingets markedsudvalg rettede henvendelse af 2. november 1982 efter en understregning af utilstrækkeligheden af de hidtil opnåede forhandlingsresultater har udtalt:

»Fiskerirådet gør i samme forbindelse opmærksom på, at bliver konsekvensen af en

dansk afvisning, at der ikke vil blive etableret en fælles fiskeripolitik efter 1. januar 1983, foretrækker vi denne situation fremfor det foreliggende forslag.«

Regeringen er enig i Fiskerirådets vurdering af, at de foreliggende forslag ikke er gode nok, og regeringen er ligeledes enig i, at det ikke kan blive nødvendigt at iværksætte særlige foranstaltninger, da der ikke må diskrimineres over for danske fiskere.

Hvis der ikke etableres en fælles fiskeripolitik, vil regeringen meget nøje følge udviklingen efter 1. januar 1983 med henblik på at sikre, at der ikke til skade for danske fiskere etableres foranstaltninger, der er uforenelige med Romtraktaten.

Spm. nr. S 222

Til udenrigsministeren (16/11 82) af:

Riishøj (SF):

»Deler ministeren præsident Reagans udtalelser om, at det indgæede kompromis mellem USA og Vesteuropa om gasledningen samt indførelse af andre former for økonomiske sanktioner over for Sovjetunionen og Østeuropa i virkeligheden indebærer en udvidelse af sanktionerne i forhold til rørledningsblokaden, og deler ministeren den opfattelse, at hidtidige erfaringer har vist, at sanktioner over for Sovjetunionen i lige så høj grad har ramt Vesteuropa som Sovjetunionen og bidraget til at forstærke den politiske undertrykkelse i de østeuropæiske lande?«

Begrundelse

Det er velkendt, at sanktioner i de seneste år har fundet stigende anvendelse i international politik. I særlig grad har USA presset på for at få sine NATO-allierede til at følge den amerikanske boykotpolitik, først over for Iran og senere over for Sovjetunionen og de østeuropæiske lande på baggrund af udviklingen i Polen. Derimod har USA og de øvrige OECD-lande på groveste vis omgået adskillige FN-opfordringer til at indføre effektivt virkende sanktioner over for Sydafrika. USA og et flertal i det danske folketing har også afvist at indføre sanktioner over for Israel efter overgrebet på Libanon. I både Sydafrikas og Israels tilfælde ville vestlige sanktioner med sikkerhed have virket kraftigt.

[Riishøj]

Det er spørgerens opfattelse, at sanktioner skal anvendes med varsomhed og først og fremmest, når der er udsigt til, at sanktionerne virker. Over for supermagterne, såvel USA som Sovjetunionen, har økonomiske sanktioner ikke den tilsigtede effekt, idet begge magter i høj grad er selvforsynende med energi og råvarer og i øvrigt med militærpolitiske midler er i stand til om nødvendigt at skaffe sig den nødvendige import. Derimod er begge supermagter særdeles følsomme over for politisk modstand. Herom vidner Vietnambevægelsen i 1960'erne og begivenhederne i Polen. I tilfældet Sovjetunionen synes sanktionspolitikken at have skærpet den politiske undertrykkelse i Østblokken og skadet Vestens økonomi mindst lige så meget som Sovjetunionens. Da Danmark er deltager i »forliget« med USA, er det derfor for mig vigtigt at vide, om Danmark har sagt ja udelukkende for (på ny) at takkes Reaganadministrationens konfrontationspolitik eller i troen på, at sanktionerne virker.

Besvarelse (26/11 82):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg har allerede i mit svar i folketingets spørgetid den 24. november 1982 på hr. Steen Folkes spørgsmål nr. S 226 til udenrigsministeren vedrørende de økonomiske Øst-Vest-relationer gjort rede for de drøftelser, der i de seneste par måneder har fundet sted i kredsen af lande, der deltager i de verdensøkonomiske topmøder, dvs. USA, Forbundsrepublikken Tyskland, Storbritannien, Frankrig, Italien, Japan og Canada med deltagelse også af EF-formandskabet og Kommissionen med henblik på spørgsmål, der måtte falde ind under Fællesskabets kompetence.

Det fremgik deraf, at det, der i disse drøftelser er tale om, er at iværksætte en række studier af de vestlige landes økonomiske og handelsmæssige forbindelser med Østeuropa. Hvor og hvordan disse studier skal foretages, er der ikke truffet nærmere aftale om. Endvidere, at det vil være et hovedhensyn, at de vestlige lande ikke gennem handelsforbindelserne med Sovjetunionen øger dets militære eller strategiske fordele, men at der på den anden side er enighed i den vestlige kreds om, at der ikke bliver tale om økonomisk krigsførelse mod Sovjetunionen.

Jeg deler i øvrigt hr. Riishøjs opfattelse, at sanktioner skal anvendes med varsomhed.

Jeg tvivler på, at de sanktioner, der hidtil er indført over for Sovjetunionen, har haft større økonomisk virkning. Derimod tror jeg, at de har tjent deres formål som politisk signal.

Spm. nr. S 228

Til *socialministeren* (17/11 82) af:

Tinning (VS):

»Kan ministeren bekræfte, at man ikke kan betragtes som modtager af en socialydelse, alene fordi man har et eller flere børn i daginstitution, og vil ministeren fortælle Pelle Jarmer dette?«

Begrundelse

Ifølge budgettet for 1983 skal der spares endnu flere penge på daginstitutionerne i Københavns kommune. Det skal klares ved at nedsætte åbningstiden for daginstitutionerne – det giver mindre personalebehov og dermed færre udgifter.

Pelle Jarmer er derfor gået i gang med at finde ud af forældrenes pasningsbehov, som han forstår som det korteste tidsinterval, forældre tilsammen skal bruge for at passe deres daglige gerning.

Hvis der er institutioner, som vil have åbent i 57½ time om ugen eller mere, så skal institutionen dokumentere, at der foreligger et særligt pasningsbehov. Der skal derfor laves en liste over alle børn med pasningsbehov forud for kl. 7.00 og efter kl. 17.00 med oplysning om barn/børn (navne), forældrenes navn/adresse/arbejdsstedets adresse samt forældrenes arbejdstid.

Pelle Jarmer understreger, at det drejer sig om faktisk arbejdstid, dvs. ekskl. transporttid, og at det kan blive nødvendigt at indhente arbejdsgiverens dokumentation for, at forældrene har givet rigtige oplysninger om arbejdstiden.

Så nu skal institutionernes ledere og personale i gang med at forhøre forældrene, så man kan være sikker på, at fyringerne bliver lavet de rigtige steder.

Det kunne selvfølgelig tænkes, at forældrene ikke havde lyst til at medvirke. Det må være en del af baggrunden for, at Pelle Jarmer har meddelt, at »... det juridiske og for-

[Tinning]

valtningsmæssige grundlag for indhentelse af de ønskede oplysninger findes i bistandslovens almindelige regler om oplysningspligt og straffebestemmelser, jfr. lovens kapitel 5 samt cirkulære om bistandslovens almindelige bestemmelser, punkt 28.«

Men hverken kapitel 5 eller det omtalte cirkulæres punkt 28 kan bruges til noget som helst i denne forbindelse. Det bedes ministeren bekræfte – og meddele Pelle Jarmer.

I øvrigt opfordrer VS både personale og forældre til at holde sig langt fra den omtalte undersøgelse. For det første er den iværksat aldeles uden lovgrundlag, og for det andet er småbørnsfamilierne så rigeligt presset i forvejen, at der slet ikke er grund til at bruge tid og kræfter på Pelle Jarmers fikse ideer.

Besvarelse (25/11 82):

Socialministeren (Palle Simonsen):

I anledning af det stillede spørgsmål har socialministeriet indhentet en udtalelse fra Københavns magistrat, 3. afdeling. Afdelingen har nu redegjort for den iværksatte undersøgelse og samtidig udtalt, »at det juridiske og forvaltningsmæssige grundlag for indhentelse af de ønskede oplysninger findes i bistandslovens almindelige regler om oplysningspligt og straffebestemmelser, jfr. lovens kapitel 5, samt cirkulære om bistandslovens almindelige bestemmelser punkt 28.

Det fremgår bl.a. heraf, at en modtager af en socialydelse, hvilket en daginstitutionsbruger er, har pligt til at fremkomme med oplysninger til bedømmelse af sin sag, ligesom sagsbehandleren kan bede om supplerende oplysninger.

Endvidere kan der indhentes oplysninger fra andre, der har kendskab til forhold, som er af betydning for sagen, cirkulæret nævner her arbejdsgiver, børnenes skole, pågældende læge eller sygehuse, hvor pågældende har været indlagt.«

Det kan oplyses, at reglerne i bistandslovens kapitel 5 om oplysningspligt og straffebestemmelser gælder for alle ydelser efter bistandsloven, herunder serviceydelser som f.eks. daginstitutionspladser. Kapitel 5 indgår således i lovens afsnit I. Almindelige bestemmelser, som indeholder de bestemmelser af almindelig karakter, som er fælles for alle former for social bistand.

Reglen i bistandslovens § 17 om, at den myndighed, der behandler en sag efter denne lov, kan pålægge den, der søger bistand, at medvirke til sagens oplysning, omfatter således også sager om daginstitutionspladser. Tilsvarende gælder reglen i samme paragraf om, at vedkommende myndighed kan afkræve andre, der har kendskab til forholdene, oplysninger, som må anses for nødvendige for sagen.

Der er således ikke anledning til at kritisere den af Københavns magistrat benyttede fremgangsmåde.

Det kan tilføjes, at socialministeriet vil udsende et cirkulære om begrænsning af resourceforbruget på de sociale serviceområder, som bl.a. henstiller til kommunerne, at man tilpasser den enkelte institutions åbningstid sådan, at man undgår at holde flere institutioner, evt. afdelinger, end fornødent åbne på tider, hvor børnefremmødet vil være lavt.

Spm. nr. S 229

Til *indenrigsministeren* (17/11 82) af:

Barsøe-Carnfeldt (UP):

»Vil ministeren oplyse, om det findes forsvareligt, at der nu markedsføres en ny type kontaktlinser, kaldet »døgnlinser«, opreklameret som »den trygge kontaktlinse-løsning«, uden at disse linser har været grundigt afprøvet i praksis over en længere periode, og kan ministeren oplyse, om borgere, som anvender den nævnte kontaktlinse og herved måske pådrager sig øjenskader på et senere tidspunkt, kan påregne at få erstatning enten hos producenten, forhandleren eller hos den danske stat?«

Begrundelse

I en artikel i Aalborg Stiftstidende søndag den 14. november 1982 oplyses det, at den eneste afprøvning, som ligger forud for markedsføringens start, er 9 måneders klinisk afprøvning.

Øjenlinserne, som skal sidde på øjet i 14 døgn, leveres via et abonnementsssystem med posten, hvorefter patienten selv skal skifte linserne ud.

Fagfolk på området er bekymrede for, at folk, som rejser meget eller er glemsomme,

[Barsøe-Carnfeldt]

ikke skifter linserne til tiden, hvilket er vigtigt.

Endvidere mener man, at brugerne ikke bliver tilstrækkeligt øvede i at tage linserne af og på, når dette kun sker hver 14. dag.

Endelig har det været vanskeligt at finde sagkyndige udtalelser om de konsekvenser, det medfører for øjnene at bære kontaktlinser døgnet rundt år efter år.

Besvarelse (24/11 82):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Ifølge lægemiddelovens bestemmelser må et lægemiddel kun markedsføres, når det har opnået sundhedsstyrelsens godkendelse. I forbindelse med godkendelsen stilles der en lang række krav til dokumentationen for det pågældende lægemiddels kvalitet, herunder krav om en omfattende, forudgående afprøvning. Virksomheder, der fremstiller lægemidler, skal have en tilladelse fra sundhedsstyrelsen og er underkastet sundhedsstyrelsens løbende kontrol- og inspektionsvirksomhed.

Et tilsvarende registrerings- og kontrolsystem eksisterer ikke i dag for produkter, der ikke er lægemidler, men som anvendes til forebyggelse, erkendelse og behandling af sygdomme. Indenrigsministeren kan fastsætte regler om, at lægemiddelovens regler helt eller delvis skal anvendes på sådanne varer. Sundhedsstyrelsen har derfor ikke beføjelser med hensyn til godkendelse og kontrol af sådanne produkter og kan ikke opstille krav til eller normer for afprøvning m.v. af produkterne før markedsføringen. I den konkrete sag har sundhedsstyrelsen således ikke grundlag for at vurdere, om det er sundhedsmæssigt forsvarligt at markedsføre de såkaldte »døgnlinser« efter en forudgående klinisk afprøvning på 9 måneder.

Indenrigsministeriet og sundhedsstyrelsen er opmærksomme på tilfælde som det her nævnte, hvor produkter, der ikke er lægemidler, men som anvendes i forbindelse med det menneskelige legeme, kan bringes på markedet uden forudgående kontrol og godkendelse af de offentlige sundhedsmyndigheder. Det er min opfattelse, at der for visse af disse produkter er grundlag for at overveje etableret en form for obligatorisk godkendelsesordning. Jeg har derfor bedt sundhedsstyrelsen om at følge udviklingen på området og komme med forslag til indførelse af godken-

delsesordningerne, såfremt der for bestemte produkter må vise sig særlige sundhedsmæssige problemer.

Jeg er ikke bekendt med, om der på kontaklinseområdet eksisterer særlige private forsikringsordninger. Er dette ikke tilfældet, vil et eventuelt erstatningsansvar i forbindelse med øjenskader som følge af brug af kontaktlinser skulle afgøres efter dansk rets almindelige regler for produktansvar. Et erstatningsansvar for staten vil efter min opfattelse ikke kunne komme på tale i denne sammenhæng.

Spm. nr. S 232.

Til *justitsministeren* (18/11 82) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Vil ministeren sikre, at der fremover vil gælde samme størrelsesorden vedr. bøder, som skal inddrives ved retsforfølgelse, både når det gælder butikstyveri, parkeringsbøder, fartbøder, bøder vedr. for sen indbetaling af A-skat og moms og bøder i øvrigt?«

Begrundelse,

Man må kunne forvente, at den nuværende regering ikke vil køre en hårdere kurs over for f.eks. erhvervsdrivende end f.eks. over for butikstve.

Besvarelse (26/11 82):

Justitsministeren (Ninn-Hansen).

Jeg finder, at de lovgivningsområder, som nævnes i spørgsmålet, er så forskellige, at det ikke er muligt at foretage en direkte sammenligning af bødestørrelser og sanktionspraksis i øvrigt. Jeg tror derfor ikke, at tanken om ensartede bødetakster på alle disse lovgivningsområder er særlig realistisk. Mere generelt må jeg pege på, at det primært er domstolene, som må fastlægge de mere detaljerede retningslinier for bødepraksis inden for de rammer, som er afstukket af lovgivningsmagten.

Spm. nr. S 233

Til *miljøministeren* (18/11 82) af:

Maisted (FP):

»Agt ministeren inden for miljøområdet at erstatte de nuværende kaotiske regler, der

[Maisted]

giver en uhyggelig^o magt til bureaukrater og politiske pressionsgrupper, med præcise bestemmelser, der bygger på viden og ønsker om de luft-, lyd- og vandforhold, som folketingets flertal ønsker skal være gældende overalt i landet?»

Begrundelse

Den nuværende miljølov, der bygger på skøn og individuelle afgørelser, har vist sig at være ubrugelig. De sidste eksempler på vilkårlige afgørelser kommer fra Vejle amt. I dagbladet Børsen den 17. november 1982 beskrives forholdene i Vamdrup og Give kommuner med hensyn til spildevandsudledninger fra to ens virksomheder med Vejle amtskommune som tilsynsmyndighed. Vilkårigheden råder.

Via statsmonopolet Danmarks Radio og TV orienteres befolkningen om den vilkårlighed, virksomheden Superfos i Vejle amt udsættes for af kommunes og amtskommunes politimestre og statsadvokaten.

Jeg har med vilje ikke nævnt ordet lov, fordi det giver befolkningen indtryk af en vis orden på området. Da der hersker vilkårlighed på miljøområdet, kan forholdene kun betegnes som kaotiske og underlagt magtmisbrug, hvad enten det drejer sig om positiv politisk særbehandling eller negativ politisk særbehandling af vore virksomheder.

Det er på tide, at folketingets flertal udsteder præcise regler for miljøområdet, så danske virksomheder ikke skal leve med vilkårlighed og korruption.

Besvarelse (25/11 82):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Som det er spørgeren bekendt, har folketinget i sidste samling med overordentlig bred tilslutning vedtaget en række ændringer af miljøbeskyttelsesloven. Med de stedfundne lovændringer blev samtidig lovens hovedprincipper fastholdt.

Et af disse hovedprincipper er, at kommunale og amtskommunale myndigheder træffer afgørelse som 1. instans i miljøsager – med ankenulighed til miljøstyrelsen og miljøankenævnet.

Jeg finder, at det er et godt princip, at miljøsager vurderes konkret af lokale miljø-

myndigheder – i de fleste tilfælde under anvendelse af vejledninger fra miljøstyrelsen.

Det stillede spørgsmål kan derfor ikke give mig anledning til initiativer, så meget mere som jeg slet ikke deler den opfattelse af miljøbeskyttelsesloven og dens administration med videre, som er indeholdt i spørgsmålet og dets begrundelse.

Spm. nr. S 240

Til *justitsministeren* (19/11 82) af:

Ole Espersen (S):

»Vil ministeren overveje at ændre den planlagte bygning af en stor central politigård i Glostrup politikreds og i stedet – foruden bygningen af en mindre hovedstation i Glostrup – lade opføre en eller to mindre politistationer med en anden beliggenhed i kredsen?»

Begrundelse

Efter de foreliggende planer skal Glostrup politikreds, som har et indbyggertal på ca. 160.000, fremtidig betjenes af en stor central politigård i Albertslund.

Planlægningen falder godt i tråd med de senere års centralisering og rationaliseringer, som der har været bred enighed om i folketinget.

Det bør imidlertid overvejes, om centraliseringen måtte være gået for vidt. Der er utvivlsomt fordele knyttet til en højere grad af nærhedspoliti.

Glostrup politikreds synes særlig velegnet med henblik på disse overvejelser. De foreliggende planer forudsætter, at områder som Vallensbæk, Brøndbyøster og Ishøj fortsat vil være uden nogen form for lokal politimæssig betjening. Politikredsens omfang både geografisk og befolkningsmæssigt såvel som kredsens specielle karakter i kraft af befolkningkoncentrationer både omkring Glostrup og Vallensbæk-Ishøj-Brøndbyøster gør overvejelser af den nævnte karakter særlig nærliggende her.

Besvarelse (26/11 82):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

På den givne foranledning vil jeg overveje, om det allerede planlagte byggeri kan ændres.

Bortfaldet spørgsmål:**Spm. nr. S 270****Formanden:**

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. S 270, der er stillet af Poulsgaard (FP) til ministeren for kulturelle anliggender, den 25. november 1982 er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (24/11 82) af:

Poulsgaard (FP):

»Agter ministeren at fastholde, at det ansættelsesstop, finansministeren har dekretet for alle statsinstitutioner, også er gældende for Danmarks Radio ligesom for de øvrige statsinstitutioner, således at der ikke kan ansættes nye folk på noget niveau i Danmarks Radio, før ansættelsesstoppet hæves?«

Skriftlig begrundelse

Bl. a. af dagbladet Aktuelt fremgår det, at man i Danmarks Radio er fornærmet over, at kulturministeren har henstillet til Danmarks Radio, at institutionen overholder det midlertidige ansættelsesstop, og at man i forretningsudvalget har besluttet ikke at søge dispensation fra dette stop, fordi det indirekte ville være en accept af, at det midlertidige ansættelsesstop også gælder Danmarks Radio.

Efter spørgerens mening kan der ikke være tvivl om, at Danmarks Radio i lighed med postvæsenet, DSB og andre naturligvis er offentlige virksomheder og som sådanne falder ind under det længe påkrævede ansættelsesstop, som forhåbentlig vil blive forlænget ud over nytår, så vi kan opnå de kæmpestore besparelser i den offentlige sektor, der er absolut nødvendige.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 5:**Forespørgsel til socialministeren:**

»Hvornår agter ministeren at fremsætte lovforslag til opfyldelse af folketingsbeslut-

ning nr. B 33 af 25. maj 1982 om ændring af lov om invalidepension?«

Af Birthe Hansen (SF) m. fl.

(Forespørgslen anmeldt 18/11 82. Fremme af forespørgslen vedtaget 24/11 82).

Formanden:

Jeg skal allerede her gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle motiverede dagsordensforslag først vil finde sted i morgen, torsdag.

Begrundelse**Birthe Hansen (SF):**

En forespørgselsdebat i dag er for SF helt klart et ønske og en nødvendighed omkring beslutningsforslaget om afskaffelse af laveste invalidepension, vedtaget i folketinget den 25. maj i år med 67 stemmer for, 43 imod, nemlig socialdemokratiet og de radikale.

Ønsket og nødvendigheden skyldes hensynet til de 16.000 modtagere af laveste invalidepension, som siden den majdag med al rimelig grund kunne forvente, at de fra 1. januar 1983 ville modtage et beløb svarende til mindst mellemste invalidepension.

Den daværende socialminister, som tilhørte det ene af de partier, der stemte imod, erkendte, at beslutningsforslaget, som det forelå, indebar en forpligtelse for socialministeren til at fremsætte et lovforslag, der overførte alle modtagere af laveste invalidepension en bloc til mellemste invalidepension fra den 1. januar 1983.

Efter at afstemningen havde fundet sted, den afstemning, der afskaffede laveste invalidepension, meddelte daværende første næstformand, nuværende justitsminister Ninn-Hansen – jeg citerer fra folketingets forhandlinger den 25. maj 1982, sp. 8352: »Om denne vedtagelse vil der nu blive givet meddelelse til socialministeren.« Som man hører, var meddelelsen ikke til en bestemt navngiven socialminister, men til den til enhver tid siddende socialminister, og da der i det vedtagne beslutningsforslag også indgår en ikrafttrædelsesdato, nemlig 1. januar 1983, indgår denne dato i forpligtelsen.

Da lovforslaget skal gennem tre behandlinger, er det på høje tid, det bliver fremsat. Modtagerne af laveste invalidepension er